

Kommitté 4:

**Hälso- och sjukvård, äldreomsorg
och social omsorg**

**Motioner: Äldreomsorg och social
omsorg**

Centerpartiets partistämma 13–16 november 2025

Centerpartiet

Äldrefrågor och sociala frågor	3
Skyddat boende för utsatta kvinnor	4
4.47, 4.48, 4.49, 4.50	4
Äldreomsorg.....	7
4.51, 4.52, 4.53	7
Funktionsrätt.....	9
4.54, 4.55, 4.56, 4.57	9
Lagstiftning om återkrav	13
4.58	13
Att-satser	14
4.47 Rätt till akut skyddsboende för våldsutsatta kvinnor – en trygghet för liv och hälsa	17
4.48 Motion om förbättrat ekonomiskt skydd för kvinnor på skyddat boende	18
4.49 Motion om kvinnojourer	19
4.50 Utrikes födda kvinnors livsresor	21
4.51 Snabbhandläggning av hemtjänstansökan för behovande äldre	24
4.52 Inrätta pensionärsråd i samtliga kommuner	25
4.53 Utred hemtjänst i sommarbostaden.....	26
4.54 Motion om en punkt i partiprogrammet	27
4.55 Motion: Dags att utrota funkofobin i Sverige och se alla människors förmågor!	28
4.56 Rädda mammor till funktionsnedsatta barn ur kvinnofallan.....	30
4.57 Motion om omvårdnadsbidrag till närstående till barn med funktionsnedsättningar.....	31
4.58 Förändra reglerna för återbetalning av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd.....	32

Äldre frågor och sociala frågor

Centerpartiet är ett liberalt parti som kämpar för individens rätt och möjligheter.

Äldreomsorgen ska präglas av trygghet, valfrihet, kompetens och inflytande, där äldre har möjlighet att leva ett aktivt och värdigt liv med god vård och omsorg anpassad efter deras individuella behov och önskemål.

Funktionshinderpolitikens mål är att samhället blir tillgängligt för alla, så att var och en ska kunna forma sitt liv efter egna önskemål, göra egna livsval och skapa mening i tillvaron. Den som har en funktionsnedsättning kan behöva stöd för att ta del av dessa friheter. Alla politiska områden måste genomsyras av ett perspektiv som främjar individens möjlighet att interagera i sin vardag.

Centerpartiet värnar den enskildes rätt och betonar samtidigt det gemensamma solidariska ansvaret. Det är viktigt med trygghet i vardagen och kommunen har ett stort ansvar när vi behöver vård, omsorg och skydd. Det gäller inte minst för de som är utsatta för våld i vårt samhälle. Våldet är utbrett och finns i alla åldrar, alla samhällsklasser och bostadsområden. Våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor utgör grov brottslighet och är en av våra största jämställdhetsfrågor.

Skyddat boende för utsatta kvinnor

[4.47](#), [4.48](#), [4.49](#), [4.50](#)

[4.47.1](#) att kvinnojourer och polisen ska, förutom kommunen, ha befogenhet att tilldela akut skyddsboenden i syfte att snabbt undanröja hot mot hälsa och liv. Detta säkerställer att hjälpen når fram snabbt och effektivt.

[4.47.2](#) att stärka samarbetet mellan kommuner, kvinnojourer och polisen för att säkerställa en sammanhållen och effektiv hantering av skyddsboenden. Detta inkluderar att utveckla gemensamma riktlinjer och arbetsmodeller för att underlätta samverkan.

[4.47.3](#) att genomföra en översyn av den danska lagstiftningen och dess tillämpning för att dra lärdomar och anpassa dessa till svenska förhållanden. Detta kan inkludera att kartlägga framgångsfaktorer och identifiera områden där ytterligare förbättringar kan göras.

[4.48.1](#) att det ska införas ett bidrag för kvinnor som bor på skyddat boende som inte kan utföra sitt ordinarie arbete.

[4.48.2](#) att det ska utredas om detta bidraget ska godkännas genom socialtjänsten.

[4.49.1](#) att Centerpartiet inrättar en nationell samordnare för skyddade boenden för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn.

[4.50.1](#) att stödja kvinnojourer att kunna hjälpa papperslösa kvinnor.

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna vill se flera åtgärder för att stärka skyddet för de som lämnar en våldsam relation och som förbättra samordningen mellan myndigheter.

Det behöver ske ett paradigmskifte i hur mäns våld mot kvinnor hanteras. Var tredje kvinna utsätts för våld i nära relation någon gång i livet och mellan 15–20 kvinnor mördas varje år av sin partner. Var tionde barn växer upp i ett hem där våld förekommer. Det är inget annat än grov brottslighet och det förekommer i alla åldrar, samhällsgrupper och delar av landet. Det finns ett stort mörkertal, inte minst bland äldre och personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning som är särskilt sårbara grupper. Ändå väger våldsamma mäns integritet ofta tyngre än kvinnors trygghet och säkerhet. Kvinnors fundamentala mänskliga rättigheter åsidosätts. Detta måste upphöra. Att få ett samordnat stöd är helt avgörande i beslutet att våga lämna en farlig relation för många kvinnor. Ett sådant stöd finns inte i dag. Som första parti föreslog därför Centerpartiet att det ska inrättas ett lämnaprogram, något regeringen senare hörsammat men inte implementerat. Ett lämnaprogram innebär att de som lever i våldsamma relationer ska ha en väg in och få ett samordnat stöd mellan bland annat polis, Skatteverket, socialtjänst, ekonomisk rådgivare, vård och psykiatri. Syftet är att underlätta i beslutet att lämna och samtidigt ge dem möjlighet att fokusera på eftervård och en ny vardag utan våld. Kvinnojourerna och polisen kan hänvisa utsatta kvinnor till skyddade boenden utan socialtjänstens vetskap, även om socialtjänsten beslutar om faktiskt placering. Socialtjänsten gör en lämplighetsbedömning, vilket är viktigt eftersom behoven av stöd och skydd hos enskilda skyddssökande kan variera och det finns skyddade boenden som är inriktade på att ta emot olika målgrupper. Partistyrelsen anser att dagens ordning är bra och att bedömningen fortsatt ska ske genom Socialtjänsten. Polisen är däremot en viktig part i att föra den våldutsatte vidare till rätt instans och därför är det av stor vikt att alla polisen har kunskap om hur man hanterar våld i nära relationer för att kunna ge rätt bemötande.

58 Centerpartiet vill också införa en lämna-peng som ger ekonomiskt stöd och täcker kostnaderna
59 kopplade till att snabbt behöva lämna sitt hem, sin egendom och etablera sig på ny ort. En lägre
60 tröskel till en nystart i livet med andra ord. En lämnapeng behöver inte kopplas till skyddat boende
61 utan ska även kunna ges till de som hittar boende på egen hand, utan att de passerar skyddat
62 boende.

63 Likt Danmark regleras möjligheten till akut skydd i Sverige. Kommunen, har enligt Socialtjänstlagen,
64 det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Det betyder att den
65 som utsatts för våld och som söker stöd och hjälp ska få det oavsett i vilken kommun den bor. Det
66 akuta skyddet ges ofta genom kvinnojourernas skyddade boenden. Tjej- kvinno- och tantjourer gör
67 en enorm samhällsinsats, dag in och dag ut, för att ge personer som vågat lämna en våldsam relation
68 akut skydd och trygghet. Skyddat boende har sedan 1 april 2024 förstärkts med tillståndsplikt och
69 kvalitetskrav där särskilt beslut inom socialtjänst krävs, liksom särskilt beslut för barn. Att barn nu får
70 ökat stöd och att det inte ligger helt på vårdnadshavaren är viktigt för att barns röster också ska bli
71 hörda. Centerpartiet har i riksdagen poängterat att det är av stor vikt att kontinuerlig uppföljning av
72 den nya lagstiftningen görs. Även om en sådan utvärdering har inletts så beräknas den inte vara
73 färdig förrän 2027, vilket är alldeles för sent givet den information om att skyddade boenden i
74 många delar av landet tvingats säga nej till kvinnor i behov av skydd eller att helt stänga till följd av
75 den nya lagstiftningen. Det är oacceptabelt. En kvinnas chans att få skydd från våld ska inte bero på
76 var i landet hon bor. Centerpartiet anser att staten har ett ansvar att säkra tillgången till skyddade
77 boenden i hela landet, och att det krävs nationella insatser för att undvika att kvinnor lämnas utan
78 skydd, exempelvis genom tillskott av resurser till vissa kommuner. Det är därtill särskilt viktigt att
79 uppföljningen av den nya regleringen inte bara sker nationellt utan också identifierar regionala
80 brister, så att resurser kan riktas till de områden där behovet är som störst.

81 Papperslösa kvinnor är en särskilt utsatt grupp. Trots att lagstiftningen ger viss rätt till vård och
82 socialtjänstens ansvar för skyddade boenden har breddats, kvarstår utmaningar när det gäller att
83 säkerställa att papperslösa personer i praktiken får det skydd och stöd de behöver, särskilt vid
84 våldsutsatthet. Det finns idag inga nationella riktlinjer om vilket skydd papperslösa ska erbjudas när
85 det handlar om våld i nära relationer, utöver det som är reglerat i svensk lag och internationella
86 föreskrifter. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram stöd och vägledning till
87 kommuner och regioner gällande vård och stöd till personer från andra länder, inklusive
88 papperslösa. En del regioner och kommuner har även lokala riktlinjer för vilken vård och vilket skydd
89 papperslösa ska erbjudas utöver det som är reglerat i lag. Det ska givetvis uppmuntras och ses som
90 positivt då det blir tydligare vilket stöd och skydd som ska erbjudas i kommunen både för socialtjänst
91 och de ideella kvinnojourerna. Partistyrelsen förutsätter att det som är definierat i lag ”vård som inte
92 kan anstå”, även ska omfatta akut skydd vid våldsutsatthet till papperslösa kvinnor till exempel på
93 skyddat boende. Centerpartiet har varit tydliga att det fortsatt behövs kompetensutveckling inom
94 sjukvård, socialtjänst, rättsväsende och en lång rad övriga myndigheter för att upptäcka och bemöta
95 den som är utsatt för våld i nära relationer.

96 Det är kommunen som ansvarar för att det finns tillgång till skyddade boenden, som är en tillfällig
97 boendeinsats för personer i behov av stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp.
98 Trots att antalet vuxna som bott minst en natt på skyddat boende har ökat de senaste åren, har
99 antalet skyddade boenden i Sverige minskat, från 282 stycken år 2019 till 257 år 2024 enligt
100 Socialstyrelsens kartläggning. Antalet medföljande barn har kraftigt minskat i relation till tidigare år,
101 medan antalet platser för barn har ökat. Det finns idag stora skillnader i socialtjänstens kompetens
102 och tillgången på skyddat boende i kommunerna. Ny forskning från Örebro Universitet inom
103 projektet RISKSAM visar att avstånden på gles- och landsbygd dessutom försvårar arbetet för

104 socialtjänst och polis som ska ingripa mot våld i nära relationer. För den som är våldsutsatt i en
105 mindre kommun är det svårare att vara anonym och få skydd till skillnad från en större stad där byte
106 av stadsdel kan vara tillräckligt. Skyddsaspekter och kompetens utifrån individuella eller olika
107 grupperns behov är exempel på aspekter som kommunen kan behöva överväga vid säkerställandet av
108 tillgången till skyddat boende. Partistyrelsen anser att det är bra att bedömning av tillgången görs
109 utifrån en lokal aspekt

110 Våld i nära relationer är ett utbrett problem i hela landet och därför anser partistyrelsen att både
111 kunskapsspridning och samordning behöver ske nationellt mellan kommunerna. Inte minst i
112 forskningsprojektet RISKSAM är det tydligt att strukturerad samverkan är nyckeln för att effektivt
113 kunna förhindra återfall i våld samt öka livskvaliteten för de utsatta. Där har inte minst SKR:s
114 kvinnofridsprojekt, som tidigare varit delfinansierat av staten mellan år 2021-2023, fyllt en viktig
115 funktion. Därför är det olyckligt att regeringen dragit in medel till Kvinnofridsprojektet. Partistyrelsen
116 menar att tajmningen inte kunde bli mer fel, då polismyndighetens krafter nästan oavkortat läggs på
117 gängkriminalitet är det särskilt viktigt att resurser för arbetet mot våld i nära relationer och mäns
118 våld mot kvinnor inte kommer i skymundan. Partistyrelsen ser ett fortsatt behov av nationell
119 samordning inom kvinnofridsområdet och Centerpartiet kommer att verka för att ett lämnaprogram
120 och en lämnapeng förverkligas.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att Centerpartiet verkar för att tillgången till skyddade boenden säkras i hela landet så att våldsutsatta personer alltid kan erbjudas skydd oavsett var man bor.

121

Förslag till beslut: Besvarad

[4.47.2](#) att stärka samarbetet mellan kommuner, kvinnojourer och polisen för att säkerställa en sammanhållen och effektiv hantering av skyddsboenden. Detta inkluderar att utveckla gemensamma riktlinjer och arbetsmodeller för att underlätta samverkan.

[4.48.1](#) att det ska införas ett bidrag för kvinnor som bor på skyddat boende som inte kan utföra sitt ordinarie arbete.

[4.48.2](#) att det ska utredas om detta bidraget ska godkännas genom socialtjänsten.

[4.49.1](#) att Centerpartiet inrättar en nationell samordnare för skyddade boenden för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn.

[4.50.1](#) att stödja kvinnojourer att kunna hjälpa papperslösa kvinnor.

122

Förslag till beslut: Avslag

[4.47.1](#) att kvinnojourer och polisen ska, förutom kommunen, ha befogenhet att tilldela akut skyddsboenden i syfte att snabbt undanröja hot mot hälsa och liv. Detta säkerställer att hjälpen når fram snabbt och effektivt.

[4.47.3](#) att genomföra en översyn av den danska lagstiftningen och dess tillämpning för att dra lärdomar och anpassa dessa till svenska förhållanden. Detta kan inkludera att kartlägga framgångsfaktorer och identifiera områden där ytterligare förbättringar kan göras.

Äldreomsorg

[4.51](#), [4.52](#), [4.53](#)

[4.51.1](#) att äldres ansökan om hemtjänst handläggs snabbare, när särskilda skäl föreligger, exempelvis där den ena parten har en betungande sjukdomssituation.

[4.52.1](#) att lagen ändras så att samtliga kommuner inrättar någon form av pensionärsråd.

[4.53.1](#) att se över relevant lagstiftning i syfte säkerställa att kommuner får kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst samtidigt som friheten för den enskilde behålls.

[4.53.2](#) att möjliggöra för kommuner att neka hemtjänstinsatser för sommarboende om kostnadstäckning inte ges.

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna vill att handläggning av ansökan om hemtjänst ska ske snabbare om större behov finns, öka äldres inflytande genom att inrätta pensionärsråd i samtliga kommuner samt se över systemet för kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst.

Med den nya socialtjänstlagen förbättras möjligheterna till tidiga och snabba biståndshandläggningar. Vissa insatser kommer inte behöva behovsprövas vilket gör det lättare för brukaren att få stöd och insatser. Det gör också att handläggare kan få till stånd effektiva och adekvata beslutsprocesser, vilket innebär att de med större behov kan få hjälp snabbare. Kommunerna behöver vara lyhörda inför brukares olika behov i t.ex. hemtjänst och behöver handlägga akuta ärenden mer bråskande.

Äldre, liksom alla medborgare, ska ha en självklar plats och deltagande i det demokratiska samtalet och inflytandet. Nuvarande lagrum i t.ex. hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen och plan- och bygglagen ställer tydligt krav på samverkan och att hänsyn tas till olika gruppers behov, samtidigt som det är upp till kommunerna att organisera verksamheten på bästa sätt. I stort sett alla kommuner har så kallade pensionärsråd idag, men hur samråd med olika samhällsgrupper organiseras bör vara ett beslut som ligger hos den enskilda kommunen att hantera. Partistyrelsen avslår därför förslaget om att lagen ändras så att samtliga kommuner inrättar någon form av pensionärsråd.

Möjligheten att få hemtjänst i sin sommar- eller fritidsbostad är av stort värde för individen och stärker egenmakten och friheten. Dagens ordning, där hemkommunen gör biståndsbedömningen

154 och vistelsekommunen verkställer hemtjänsten, är rimlig att upprätthålla men som motionären
155 framhåller kan problem uppstå när ersättningen från hemkommunen inte täcker de faktiska
156 kostnader vistelsekommunen har. På längre sikt kan det urholka vistelsekommunens ekonomi och gå
157 ut över kommunens kärnuppdrag. Partistyrelsen anser att lagstiftningen behöver möjliggöra för
158 vistelsekommunen att kompenseras för kostnaden för hemtjänsten i sommar- och fritidsboenden.

159 Partistyrelsen bifaller därför förslaget om att relevant lagstiftning ses över i syfte att säkerställa att
160 kommuner får kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst samtidigt som friheten för den
161 enskilde bibehålls. Exakt hur detta ska utformas behöver utredas. I sammanhanget kan tilläggas att
162 Socialstyrelsen har i uppdrag att kartlägga tillämpningen av bestämmelsen om vistelsekommunens
163 rätt till ersättning samt undersöka hur tillämpningen av bestämmelsen fungerar i praktiken.

164 Partistyrelsen avslår däremot förslaget om att möjliggöra för kommuner att neka hemtjänstinsatser
165 för sommarboende om kostnadstäckning inte ges, eftersom ett sådant förslag riskerar gå ut över
166 individens rätt till äldreomsorg. Partistyrelsen vill dock betona att nuvarande ordning inte är
167 önskvärd, varför en översyn av lagstiftningen behövs.

Förslag till beslut: Bifall

[4.53.1](#) att se över relevant lagstiftning i syfte säkerställa att kommuner får kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst samtidigt som friheten för den enskilde behålls.

168

Förslag till beslut: Besvarad

[4.51.1](#) att äldres ansökan om hemtjänst handläggs snabbare, när särskilda skäl föreligger, exempelvis där den ena parten har en betungande sjukdomssituation.

169

Förslag till beslut: Avslag

[4.52.1](#) att lagen ändras så att samtliga kommuner inrättar någon form av pensionärsråd.

[4.53.2](#) att möjliggöra för kommuner att neka hemtjänstinsatser för sommarboende om kostnadstäckning inte ges.

170

171

Funktionsrätt

[4.54](#), [4.55](#), [4.56](#), [4.57](#)

[4.54.1](#) att Centerpartiet ska skapa arbetsgrupp i funktionshinderfrågor.

[4.55.1](#) att Centerpartiet kräver att FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning blir svensk lag.

[4.55.2](#) att Centerpartiet kräver att de ursprungliga intentionerna med LSS återupprättas.

[4.55.3](#) att Centerpartiet driver på för att utrota funkofobin i samhället och att fokus förflyttas från funktionsnedsättning till arbetsförmåga och vilket stöd som individen behöver för att kunna jobba som anställd eller driva eget företag.

[4.55.4](#) att Centerpartiet verkar för att lagen om diskriminering av personer med funktionsnedsättning i arbetslivet förstärks.

[4.55.5](#) att Centerpartiet jobbar aktivt på alla nivåer – kommun, region och nationellt - för ett samhälle som utgår från universell utformning.

[4.55.6](#) att Centerpartiet verkar för att kunskapen om olika funktionsnedsättningar ska vara obligatoriska i utbildningar till beteendevetare, socionom, handläggare, lärare, arkitekt och andra relevanta utbildningar.

[4.55.7](#) att Centerpartiet verkar för att barnrätten i myndighetsbeslut förstärks genom en obligatorisk barnrättsbedömning, där man inte gör skillnad mellan barn med eller utan funktionsnedsättning.

[4.56.1](#) att Centerpartiet ska verka för att anhöriga till funktionsnedsatta avlastas mer och ges bättre stöd

[4.56.2](#) att Centerpartiet ska verka för ökad jämställdhet mellan föräldrar till barn med funktionsnedsättning.

[4.56.3](#) att Centerpartiet ska verka för att fler föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska kunna arbeta heltid och minska sjukskrivningarna.

[4.57.1](#) att Centerpartiet ska verka för att närstående till barn med funktionsnedsättningar ska kunna söka och beviljas omvårdnadsbidrag.

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna vill stärka det funktionsrättsliga arbetet, öka kunskapen om funktionsnedsattas rättigheter, motverka diskriminering samt öka stödet till anhöriga till barn med funktionsnedsättning.

Centerpartiet är en kraft för ett friare Sverige. Var och en ska kunna forma sitt liv efter egna önskemål, göra egna livsval och skapa mening i tillvaron. Den som har en funktionsnedsättning kan behöva stöd för att ta del av dessa friheter. Funktionshinderpolitik handlar med andra ord om medborgerliga fri- och rättigheter. Alla politiska områden måste genomsyras av ett perspektiv som främjar individens möjlighet att interagera i sin vardag. I Centerpartiets funktionshindermanifest finns flera konkreta politiska förslag och det finns ett nätverk på Facebook för funktionshinderfrågor, som samlar kompetens och kan bidra med politikutveckling.

209 FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) slår fast att
210 personer med funktionsnedsättning ska kunna leva i samhället med lika valmöjligheter som andra
211 personer och kunna inkluderas och delta i samhället. I praktiken är det kommuner och regioner som
212 ansvarar för en stor del av samhandlingen mellan medborgaren och samhället. Centerpartiet vill att
213 det tillsätts en utredning av hur staten kan stärka förutsättningarna för kommuner och regioner att
214 bidra till att Sverige efterlever FN-konventionen i praktiken. Samhället ska vara tillgängligt för alla
215 och en funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder för människor i vardagen. Att samhället, varor
216 och tjänster utformas och fungerar oavsett allas våra olika behov och förutsättningar är nödvändigt
217 för demokratisk delaktighet på lika villkor för alla. Arbetet med universell utformning och tillgängliga
218 miljöer, både utomhus och inomhus, går alldeles för långsamt. Centerpartiet anser också att det
219 finns skäl att utreda frågan kring om, och i sådana fall hur, CRPD kan införlivas i svensk lag.

220 När Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kom var det en radikal frihetsreform
221 för människor med omfattande behov. Men lagen är idag kantstött och dess intentioner följs inte
222 längre. Det har under det senaste decenniet blivit allt svårare att beviljas personlig assistans och
223 många upplever att de inte får andra insatser inom LSS som de behöver för att fullt ut kunna delta i
224 samhället. Centerpartiet ser behov av att se över och uppdatera LSS-lagstiftningen för att kunna
225 återställa den till det som var ursprungstanken.

226 Trots förbud mot diskriminering av personer med funktionsnedsättning är det en av de
227 diskrimineringsgrunder som förekommer oftast i anmälningar till Diskrimineringsombudsmannen,
228 DO. Det gäller inte minst diskriminering av barn och unga med neuropsykiatrisk
229 funktionsnedsättning. Det är helt oacceptabelt. För att motverka diskriminering av personer med
230 funktionsnedsättning, s.k. funkofofi, vill Centerpartiet ge Myndigheten för delaktighet i uppdrag att
231 ta fram en nationell strategi för att motverka funkofofi. Strategin bör inkludera hur kunskapen och
232 fortbildningen stärks i funktionshinderfrågorna. Partistyrelsen föreslår därför att Centerpartiet
233 verkar för att funktionshinderperspektivet lyfts in i alla relevanta utbildningar för yrken som möter
234 funktionshindrade eller arbetar för deras rättigheter, såsom beteendevetare, socionomer, lärare
235 eller samhällsplanerare.

236 En stor andel unga och vuxna med funktionsnedsättning står ofrivilligt utanför arbetslivet, även de
237 som inte har en nedsatt arbetsförmåga. Detta trots att många arbetsgivare vill anställa fler personer
238 med funktionsnedsättning. Forskning visar att små privata arbetsgivare är bäst när det gäller att
239 skapa jobb åt människor med olika typer av funktionshinder. Ett av de viktigaste sätten att få fler
240 människor i arbete handlar om att sänka kostnaderna för att anställa, exempelvis genom sänkta
241 arbetsgivaravgifter. Både Arbetsförmedlingen och fristående aktörer behöver höja sin kompetens
242 och bli mycket bättre på matchning. Centerpartiet har lagt förslag i Riksdagen om att regeringen bör
243 tillsätta en utredning som tittar på hur välfungerande och evidensbaserade inkluderingsinsatser hos
244 arbetsgivare kan spridas till fler privata och offentliga arbetsgivare. Det behövs även riktade insatser
245 så det blir enklare att anställa en person med funktionsnedsättning: Minskad byråkrati, flexiblare
246 lösningar och enklare kontaktvägar mellan företag och myndigheter.

247 För att stärka barnets rätt i samhället vill partiet att ett helhetsgrepp tas när det gäller
248 barnrättsfrågor. Barnkonventionen är svensk lag men vi vill att en barnrättskommitté ska tillsättas
249 som kan peka ut vilka områden som behöver reformeras.

250 Många människor i Sverige vårdar, hjälper eller stödjer en äldre livspartner, förälder eller annan
251 anhörig. Anhöriga fyller en allt viktigare roll i och omkring både personer som får stöd inom
252 äldreomsorgen, personer med kronisk sjukdom eller med funktionsnedsättning, och är ofta en
253 nyckelfaktor för att den anhörige känner sig trygg.

254 Centerpartiet vill se ett förbättrat och sammanhållet anhörigstöd och en ny nationell strategi för
255 anhöriga som vårdar och tar hand om närstående. En strategi bör ta upp frågor om
256 anhörigutbildningar, jämställdhetsperspektivet, möjligheten till en fast kontaktperson hos
257 kommunen, möjligheter för dagverksamhet och hjälp med avlastning för anhörigvårdaren. I augusti
258 2024 presenterades utredningen "Ett stärkt stöd till anhöriga". Förslagen bereds av regeringen och vi
259 ser framemot att ta del av en kommande proposition.

260 Centerpartiet vill att anhörigvårdare kan få en större ekonomisk trygghet. Vi vill se en utredning av
261 en ny lag efter modell av lagen om ersättning för vård av barn (VAB) samt genomföra andra reformer
262 som underlättar för anhörigvårdare. Vi står samtidigt upp för arbetslinjen och för att fler ska kunna
263 arbeta vill vi bl.a. se över assistansreglerna, så fler behov ger rätt till assistans bekostad av det
264 offentliga. Det skulle möjliggöra att fler föräldrar till barn med funktionsnedsättningar kan arbeta.

265 Omvårdnadsbidrag kan idag utgå till föräldrar som har ett barn med funktionsnedsättning. Bidraget
266 baseras på den extra omvårdnad och tillsyn som behövs för att hjälpa ett barn utöver vad som krävs
267 i vanligt föräldraskap. Idag kan omvårdnadsbidrag enbart sökas av barnets förälder eller person som
268 kan likställas med barnets förälder. Två föräldrar kan dela på bidraget och det normala är att
269 fördelningen görs med hälften var, men såväl föräldrarna själva som Försäkringskassan kan besluta
270 om en annan fördelning. Motionären efterfrågar att även närstående till barn med
271 funktionsnedsättningar ska kunna söka om och beviljas omvårdnadsbidrag. Partistyrelsen instämmer
272 i motionärens intentioner vad gäller möjligheten att omvårdnadsbidrag även ska kunna ges till
273 närstående till barn med funktionsnedsättningar, men det är inte helt självklart att närstående själva
274 ska kunna ansöka om det. Exakt hur systemet ska utformas behöver därför utredas. Partistyrelsen
275 föreslår att Centerpartiet ska verka för att närstående till barn med funktionsnedsättningar ska
276 kunna få omvårdnadsbidrag.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att Centerpartiet verkar för att funktionshinderperspektivet lyfts in i alla relevanta utbildningar för yrken som möter funktionshindrade eller arbetar för deras rättigheter, såsom beteendevetare, socionomer, lärare eller samhällsplanerare.
2. att Centerpartiet ska verka för att närstående till barn med funktionsnedsättningar ska kunna få omvårdnadsbidrag.

277

Förslag till beslut: Besvarad

[4.54.1](#) att Centerpartiet ska skapa arbetsgrupp i funktionshinderfrågor.

[4.55.1](#) att Centerpartiet kräver att FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning blir svensk lag.

[4.55.2](#) att Centerpartiet kräver att de ursprungliga intentionerna med LSS återupprättas.

[4.55.3](#) att Centerpartiet driver på för att utrota funkofobin i samhället och att fokus förflyttas från funktionsnedsättning till arbetsförmåga och vilket stöd som individen behöver för att kunna jobba som anställd eller driva eget företag.

[4.55.4](#) att Centerpartiet verkar för att lagen om diskriminering av personer med funktionsnedsättning i arbetslivet förstärks.

[4.55.5](#) att Centerpartiet jobbar aktivt på alla nivåer – kommun, region och nationellt - för ett samhälle som utgår från universell utformning.

[4.55.6](#) att Centerpartiet verkar för att kunskapen om olika funktionsnedsättningar ska vara obligatoriska i utbildningar till beteendevetare, socionom, handläggare, lärare, arkitekt och andra relevanta utbildningar.

[4.55.7](#) att Centerpartiet verkar för att barnrätten i myndighetsbeslut förstärks genom en obligatorisk barnrättsbedömning, där man inte gör skillnad mellan barn med eller utan funktionsnedsättning.

[4.56.1](#) att Centerpartiet ska verka för att anhöriga till funktionsnedsatta avlastas mer och ges bättre stöd

[4.56.2](#) att Centerpartiet ska verka för ökad jämställdhet mellan föräldrar till barn med funktionsnedsättning.

[4.56.3](#) att Centerpartiet ska verka för att fler föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska kunna arbeta heltid och minska sjukskrivningarna.

[4.57.1](#) att Centerpartiet ska verka för att närstående till barn med funktionsnedsättningar ska kunna söka och beviljas omvårdnadsbidrag.

Lagstiftning om återkrav

4.58

[4.58.1](#) att tidsgränsen för när kommunen behöver efterskänka skulden tas bort.

[4.58.2](#) att det på sikt blir möjligt att fastställa en skuld även om personen frivilligt betalar av på den.

[4.58.3](#) att individen måste medverka till att fastställa sin betalningsförmåga.

Partistyrelsens yttrande

Motionären vill att möjligheten för socialnämnderna att återfå felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd stärks.

Motionären lyfter frågan om återbetalning av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd. Partistyrelsen anser att situationen som motionären beskriver, om att lagrummet idag möjliggör för personer att smita från sin återbetalningsskyldighet, är orimlig. Hur en ändamålsenlig lagstiftning bör utformas, om det behövs sätta tidsgränser, hur en skuld ska fastställas eller om individen själv ska fastställa sin betalningsförmåga, behöver dock utredas. Partistyrelsen föreslår därför att Centerpartiet verkar för att lagstiftningen för återkrav i socialtjänstlagen ses över i syfte att minska risken för fusk och för att stärka socialnämndens möjlighet att få tillbaka felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att Centerpartiet verkar för att lagstiftningen för återkrav i socialtjänstlagen ses över i syfte att minska risken för fusk och för att stärka socialnämndens möjlighet att få tillbaka felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd.

Förslag till beslut: Besvarad

[4.58.1](#) att tidsgränsen för när kommunen behöver efterskänka skulden tas bort.

[4.58.2](#) att det på sikt blir möjligt att fastställa en skuld även om personen frivilligt betalar av på den.

[4.58.3](#) att individen måste medverka till att fastställa sin betalningsförmåga.

Att-satser

[4.47.1](#) att kvinnojourer och polisen ska, förutom kommunen, ha befogenhet att tilldela akut skyddsboenden i syfte att snabbt undanröja hot mot hälsa och liv. Detta säkerställer att hjälpen når fram snabbt och effektivt.

[4.47.2](#) att stärka samarbetet mellan kommuner, kvinnojourer och polisen för att säkerställa en sammanhållen och effektiv hantering av skyddsboenden. Detta inkluderar att utveckla gemensamma riktlinjer och arbetsmodeller för att underlätta samverkan.

[4.47.3](#) att genomföra en översyn av den danska lagstiftningen och dess tillämpning för att dra lärdomar och anpassa dessa till svenska förhållanden. Detta kan inkludera att kartlägga framgångsfaktorer och identifiera områden där ytterligare förbättringar kan göras.

[4.48.1](#) att det ska införas ett bidrag för kvinnor som bor på skyddat boende som inte kan utföra sitt ordinarie arbete.

[4.48.2](#) att det ska utredas om detta bidraget ska godkännas genom socialtjänsten.

[4.49.1](#) att Centerpartiet inrättar en nationell samordnare för skyddade boenden för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn.

[4.50.1](#) att stödja kvinnojourer att kunna hjälpa papperslösa kvinnor.

[4.51.1](#) att äldres ansökan om hemtjänst handläggs snabbare, när särskilda skäl föreligger, exempelvis där den ena parten har en betungande sjukdomssituation.

[4.52.1](#) att lagen ändras så att samtliga kommuner inrättar någon form av pensionärsråd.

[4.53.1](#) att se över relevant lagstiftning i syfte säkerställa att kommuner får kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst samtidigt som friheten för den enskilde behålls.

[4.53.2](#) att möjliggöra för kommuner att neka hemtjänstinsatser för sommarboende om kostnadstäckning inte ges.

[4.54.1](#) att Centerpartiet ska skapa arbetsgrupp i funktionshinderfrågor.

332

333 [4.55.1](#) att Centerpartiet kräver att FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning blir
334 svensk lag.

335

336 [4.55.2](#) att Centerpartiet kräver att de ursprungliga intentionerna med LSS återupprättas.

337

338 [4.55.3](#) att Centerpartiet driver på för att utrota funkofobin i samhället och att fokus förflyttas från
339 funktionsnedsättning till arbetsförmåga och vilket stöd som individen behöver för att kunna jobba
340 som anställd eller driva eget företag.

341

342 [4.55.4](#) att Centerpartiet verkar för att lagen om diskriminering av personer med
343 funktionsnedsättning i arbetslivet förstärks.

344

345 [4.55.5](#) att Centerpartiet jobbar aktivt på alla nivåer – kommun, region och nationellt - för ett
346 samhälle som utgår från universell utformning.

347

348 [4.55.6](#) att Centerpartiet verkar för att kunskapen om olika funktionsnedsättningar ska vara
349 obligatoriska i utbildningar till beteendevetare, socionom, handläggare, lärare, arkitekt och andra
350 relevanta utbildningar.

351

352 [4.55.7](#) att Centerpartiet verkar för att barnrätten i myndighetsbeslut förstärks genom en obligatorisk
353 barnrättsbedömning, där man inte gör skillnad mellan barn med eller utan funktionsnedsättning.

354

355 [4.56.1](#) att Centerpartiet ska verka för att anhöriga till funktionsnedsatta avlastas mer och ges bättre
356 stöd

357

358 [4.56.2](#) att Centerpartiet ska verka för ökad jämställdhet mellan föräldrar till barn med
359 funktionsnedsättning.

360

361 [4.56.3](#) att Centerpartiet ska verka för att fler föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska kunna
362 arbeta heltid och minska sjukskrivningarna.

363

364 [4.57.1](#) att Centerpartiet ska verka för att närstående till barn med funktionsnedsättningar ska kunna
365 söka och beviljas omvårdnadsbidrag.

366

367 [4.58.1](#) att tidsgränsen för när kommunen behöver efterskänka skulden tas bort.

368

369 [4.58.2](#) att det på sikt blir möjligt att fastställa en skuld även om personen frivilligt betalar av på den.

370

371 [4.58.3](#) att individen måste medverka till att fastställa sin betalningsförmåga.

372

373

4.47 Rätt till akut skyddsboende för våldsutsatta kvinnor – en trygghet för liv och hälsa

Motionsskrivare: Ingrid Jarnryd

Titel

Rätt till akut skyddsboende för våldsutsatta kvinnor – en trygghet för liv och hälsa

Gammalt motionsnummer

Stockholms län 17

Medskrivare

Joakim Jarnryd

Område

Äldreomsorg och social omsorg

Brödtext

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som drabbar många kvinnor och deras barn. För att skydda dessa utsatta individer är det avgörande att det finns tillgång till akut skyddsboende. Kommunerna har ett ansvar att tillhandahålla dessa boenden, men det är också viktigt att kvinnojourer och polisen har möjlighet att tilldela skyddsboenden för att snabbt undanröja hot mot hälsa och liv. Den danska lagstiftningen på området kan tjäna som en förebild för hur vi kan förbättra skyddet för våldsutsatta kvinnor i Sverige.

Motiv

I Danmark har man infört lagstiftning som säkerställer att våldsutsatta kvinnor har rätt till akut skyddsboende. Denna lagstiftning har visat sig vara effektiv i att skydda kvinnor och deras barn från ytterligare våld och hot. Genom att införa liknande regler i Sverige kan vi stärka skyddet för våldsutsatta kvinnor och säkerställa att de får den hjälp de behöver i en akut situation.

Förslag

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi att en reform genomförs för att säkerställa kvinnors rätt till akut skyddsboende i samband med våld i nära relationer. Detta innebär att:

1. Kommunalt ansvar: Kommunerna ska ha ett tydligt ansvar för att tillhandahålla akut skyddsboende för våldsutsatta kvinnor och deras barn. Detta inkluderar att säkerställa att det finns tillräckligt med platser och att boendena uppfyller höga kvalitetskrav.
2. Tilldelning av skyddsboenden: Kvinnojourer och polisen ska, förutom kommunen, ha befogenhet att tilldela akut skyddsboenden i syfte att snabbt undanröja hot mot hälsa och liv. Detta säkerställer att hjälpen når fram snabbt och effektivt.
3. Samordning och samarbete: Stärka samarbetet mellan kommuner, kvinnojourer och polisen för att säkerställa en sammanhållen och effektiv hantering av skyddsboenden. Detta inkluderar att utveckla gemensamma riktlinjer och arbetsmodeller för att underlätta samverkan.
4. Lärdomar från Danmark: Genomföra en översyn av den danska lagstiftningen och dess tillämpning för att dra lärdomar och anpassa dessa till svenska förhållanden. Detta kan inkludera att kartlägga framgångsfaktorer och identifiera områden där ytterligare förbättringar kan göras.

417 Genom att genomföra dessa åtgärder kan vi skapa ett starkare skyddsnät för våldsutsatta kvinnor
418 och deras barn, och säkerställa att de får den hjälp och trygghet de behöver i en akut situation.

419 Att-satser

420 [4.47.1](#) att kvinnojourer och polisen ska, förutom kommunen, ha befogenhet att tilldela akut
421 skyddsboenden i syfte att snabbt undanröja hot mot hälsa och liv. Detta säkerställer att
422 hjälpen når fram snabbt och effektivt.

423 [4.47.2](#) att stärka samarbetet mellan kommuner, kvinnojourer och polisen för att säkerställa en
424 sammanhållen och effektiv hantering av skyddsboenden. Detta inkluderar att utveckla
425 gemensamma riktlinjer och arbetsmodeller för att underlätta samverkan.

426 [4.47.3](#) att genomföra en översyn av den danska lagstiftningen och dess tillämpning för att dra
427 lärdomar och anpassa dessa till svenska förhållanden. Detta kan inkludera att kartlägga
428 framgångsfaktorer och identifiera områden där ytterligare förbättringar kan göras.

429 Distriktets yttrande

430 Det finns en etablerad linje inom Centerpartiet kring att stärka tillgången till stöd och skydd för
431 våldsutsatta kvinnor och barn, särskilt genom kommunala insatser och förbättrad samverkan mellan
432 myndigheter. Kommunerna har redan i dag lagstadgat krav att bland annat tillhandahålla rätten till
433 skyddat boende för våldsutsatta. Eftersom dessa boenden oftast är i en annan kommun är det dock
434 svårt för kommunerna att garantera boenden, här behövs en ökat regional samverkan. Att ge
435 kvinnojourer och polisen befogenhet eller ökat mandat att tilldela akut skyddsboenden skulle kunna
436 vara en möjlighet men innebär stora förändringar, främst juridiskt, och frågan bör utredas närmre
437 innan den beslutas. Samarbetet mellan kvinnojourer och myndigheter är av stor vikt för att skydda
438 utsatta kvinnor. Centerpartiet har länge drivit att samverkan mellan polis, socialtjänst och andra
439 aktörer ska stärkas för att säkerställa att stödinsatser fungerar effektivt varför det får ses som redan
440 befintlig politik. Att dra lärdomar från exempelvis Danmark och andra framgångsrika länder är
441 viktigt. Det behövs dock en utredning innan man kan bestämma om man ska, så som motionen
442 förespråkar, anpassa dessa till svenska förhållanden.

443 [4.48 Motion om förbättrat ekonomiskt skydd för kvinnor på](#) 444 [skyddat boende](#)

445 **Motionsskrivare:** Sofie Sandell

446

447 Titel

448 Motion om förbättrat ekonomiskt skydd för kvinnor på skyddat boende

449 Gammalt motionsnummer

450 Centerkvinnorna 2

451 Medskrivare

452

453 Område

454 Äldreomsorg och social omsorg

Brödtext

När en kvinna idag bor på skyddat boende rekommenderas det hon inte går till sitt arbete på grund av risken att bli utsatt av ex-partnern. Resultatet är att hon blir utan lön och det enda alternativet är att sjukskriva sig.

Kvinnan kan bli sjukskriven och sjukskrivningen kan godkännas av Försäkringskassan. Det är dock en stor risk att kvinnan blir utan inkomst. 1) Läkaren kan anse att det inte är nödvändigt med sjukskrivning. 2) Försäkringskassan kan underkänna sjukskrivningen.

För att underlätta för kvinnor som bor på skyddat boende behövs ett bättre ekonomiskt skydd som inte är beroende av att en sjukskrivning ska godkännas av Försäkringskassan.

Att-satser

[4.48.1](#) att det ska införas ett bidrag för kvinnor som bor på skyddat boende som inte kan utföra sitt ordinarie arbete.

[4.48.2](#) att det ska utredas om detta bidraget ska godkännas genom socialtjänsten.

Distriktets yttrande

Motionären lyfter en viktig fråga som berör kvinnors ekonomiska trygghet vid vistelse på skyddat boende. Att behöva lämna sitt hem och sin arbetsplats på grund av hot om våld är en djupt otrygg situation som inte bara påverkar den fysiska och psykiska hälsan – det får också stora ekonomiska konsekvenser. Som motionären mycket riktigt påpekar är nuvarande system otillräckligt och bygger i praktiken på att kvinnan måste bli sjukskriven, trots att situationen i första hand handlar om skydd, inte sjukdom.

Det är i dagsläget mycket osäkert om sjukskrivning beviljas i dessa fall. Det är dessutom orimligt att lägga ansvaret på läkare och Försäkringskassan att avgöra huruvida en kvinna under hot om våld har rätt till inkomst – när det i själva verket handlar om hennes skydd och säkerhet. Det nuvarande systemet riskerar att lämna kvinnor utan ekonomiska medel i en redan utsatt livssituation.

Centerkvinnorna har länge drivit frågan om ökad trygghet för våldsutsatta kvinnor, inklusive stärkta resurser till skyddade boenden och förbättrad samverkan mellan myndigheter. Vi ser positivt på förslaget om att införa ett särskilt bidrag för kvinnor som befinner sig på skyddat boende och inte kan arbeta på grund av säkerhetsskäl. Det skulle vara ett viktigt steg i att säkra den ekonomiska tryggheten och skapa förutsättningar för kvinnor att kunna lämna destruktiva relationer.

Vi anser också att det är rimligt att utreda om detta ekonomiska stöd ska administreras genom Socialtjänsten, som redan har kontakt med många av de kvinnor som vistas på skyddade boenden och därmed kan hantera bedömningar utifrån skyddsbehov snarare än medicinska skäl.

Centerkvinnorna anser däremot inte att motioner ska inkludera ett särskilt kön i att-satserna, och kommer därför i kommittéarbetet att föreslå att ändra första att-satsen till "att det ska införas ett bidrag för individer (...)".

4.49 Motion om kvinnojourer

Motionsskrivare: Maria Kornevik Jakobsson

499

500 Titel

501 Motion om kvinnojourer

502 Gammalt motionsnummer

503 Västra Götaland Västra 7

504 Medskrivare

505

506 Område

507 Äldreomsorg och social omsorg

508 Brödtext

509 Nationell samordnare för skyddade boenden och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn

510 Mäns våld mot kvinnor är ett omfattande samhällsproblem och en allvarlig kränkning av de

511 mänskliga rättigheterna. Trots år av arbete för att motverka detta våld ser vi inte någon tydlig

512 minskning – snarare tvärtom. Kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relationer befinner sig i en

513 mycket utsatt situation och är ofta i akut behov av skydd och stöd för att kunna lämna en våldsam

514 tillvaro och bygga upp ett tryggt liv.

515 Skyddade boenden spelar en avgörande roll i detta arbete, men många av dessa verksamheter står

516 inför stora utmaningar. Den nya socialtjänstlagen ställer högre krav på professionalisering, vilket i sig

517 är positivt, men riskerar att leda till att många mindre skyddade boenden tvingas stänga.

518 Kommunerna har dessutom olika förutsättningar att hantera behovet av skyddsinsatser, vilket

519 skapar ojämlikhet i stödet för våldsutsatta kvinnor och barn beroende på var i landet de befinner sig.

520 För att säkerställa att alla kvinnor och barn som behöver skydd får det, oavsett bostadsort, krävs en

521 nationell samordning av arbetet med skyddade boenden och stödsinsatser.

522 För att stärka och effektivisera skyddet för våldsutsatta kvinnor och barn föreslår vi att Centerpartiet

523 ska arbeta för att:

524 1. Inrätta en nationell samordnare med uppdrag att säkerställa att skyddade boenden finns

525 tillgängliga i hela landet och att kvaliteten i insatserna är hög och jämställd oavsett kommun.

526 2. Underlätta för kommunerna att samverka kring skyddade boenden genom en central funktion

527 som kan hjälpa till med samordning, finansiering och kunskapsspridning.

528 3. Stärka långsiktig finansiering av skyddade boenden så att även mindre verksamheter kan leva upp

529 till de nya lagkraven utan att behöva lägga ner.

530 4. Införa tydliga nationella riktlinjer för hur skyddet och stödet för våldsutsatta kvinnor och barn ska

531 organiseras och kvalitetssäkras.

532 En nationell samordnare skulle bidra till att skapa en mer rättvis och effektiv resursfördelning, öka

533 kunskapsutbytet mellan kommuner och organisationer samt säkerställa att ingen kvinna eller något

534 barn lämnas utan skydd på grund av bristande lokala resurser. Genom att samordna och stärka

535 arbetet mot mäns våld mot kvinnor kan vi skapa ett tryggare och mer jämlikt samhälle.

536

537 Att-satser

538 [4.49.1](#) att Centerpartiet inrättar en nationell samordnare för skyddade boenden för stöd till

539 våldsutsatta kvinnor och barn.

540 Distriktets yttrande
541 Vi ställer oss bakom motionens budskap och betonar vikten av att samhället tar ett kraftfullt
542 ansvar för att skydda kvinnor och barn som befinner sig i utsatta situationer. Vård i nära
543 relationer, hedersrelaterat våld och bristande stöd till de drabbade är allvarliga samhällsproblem
544 som kräver samordnade och långsiktiga åtgärder.
545 Det är av största vikt att myndigheter, socialtjänst och rättsväsende har tillräckliga resurser och
546 kompetens för att identifiera, förebygga och hantera våld och övergrepp. Vidare bör skyddade
547 boenden, rättsligt stöd och psykologisk hjälp finnas lättillgängligt för dem som drabbas.
548 Vi anser att motionens förslag bidrar till att stärka skyddet och stödet för dessa utsatta grupper
549 och bör beaktas i det fortsatta arbetet för ett tryggare samhälle.

550 **4.50 Utrikes födda kvinnors livsresor**

551 **Motionsskrivare:** Mari-Louise Wernersson

552

553 Titel

554 Utrikes födda kvinnors livsresor

555 Gammalt motionsnummer

556 Centerkvinnorna 11

557 Medskrivare

558 Centerkvinnornas förbundsstyrelse

559 Område

560 Äldreomsorg och social omsorg

561 Brödtext

562 Sverige har en fantastisk potential att bli ett land där alla oavsett kön, bakgrund eller ålder har
563 samma chans att lyckas i livet. Det ska inte spela någon roll vart ifrån du kommer, utan vart du är på
564 väg. Men idag möter just många utrikes födda, särskilt kvinnor, hinder som gör att deras potential
565 går förlorad. Att bygga ett samhälle där alla har lika möjligheter till självförverkligande är en av vår
566 tids största utmaningar. Integration handlar inte bara om att komma in i ett nytt samhälle – det
567 handlar om att skapa förutsättningar för alla att delta fullt ut i det.
568 Forskning visar att kvinnor spelar en avgörande roll i integrationsprocessen. När kvinnor får
569 möjlighet att arbeta och tjäna pengar, så påverkar det hela hennes familjs etablering positivt.
570 Hennes barn får bättre förutsättningar i livet när de ser att deras mamma kan uppnå ekonomisk
571 självständighet utan pappa. Det är dags att ta tillvara denna kraft och säkerställa att kvinnors
572 integration prioriteras på riktigt, från och med första dagen i Sverige. Idag kan samhället i stället låsa
573 in utrikes födda kvinnor i ett utanförskap, där normer om föräldraskap och låga förväntningar på
574 kvinnors deltagande på arbetsmarknaden styr vart resurserna prioriteras hos de svenska
575 myndigheterna.

576

577 Centerkvinnorna vill därför att Centerpartiet uppdaterar sin integrationspolitik så att den möter
578 samtidens utmaningar och erbjuder ett jämställt och modernt svar på dessa. Kön ska aldrig avgöra
579 om du lyckas i Sverige.

580

581 De första åren i Sverige

De första åren i landet utgör en kritisk period för nyanländas etablering. Särskilt kvinnor, som alltför ofta gör det obetalda hem-och omsorgsarbetet, riskerar dock att hamna utanför samhället på grund av otillräckliga insatser. Vi vet till exempel att majoriteten av anhöriginvandrare är kvinnor, men dessa kvinnor saknar helt eller delvis tillgång till etableringsprogrammet idag och befinner sig automatiskt i en beroende ställning till sin anknytningsperson, oftast en man. Vi vet till exempel att mannen i ett nyanlänt hushåll ofta sitter på ett större underlag av information ifrån myndigheter och sin hemkommun, något som påverkar nyanlända kvinnors benägenhet att själva söka kontakt och information ifrån svenska myndigheter. Det är bra att Centerpartiet tagit ställning för att ekonomiska ersättningar, som till exempel det ekonomiska biståndet, bör betalas ut jämnt mellan makar, men det krävs mer riktade insatser mot just kvinnor. Centerkvinnorna vill därför att alla nyanlända erbjuds en fysisk myndighetsperson, som kan svara på frågor och samordna andra myndighetskontakter. Precis som Centerpartiet redan tycker, anser vi att alla som saknar egen försörjning och kontakt med myndigheter i ett utsatt område ska sökas upp och erbjudas riktade insatser.

Många kvinnor som kommer till Sverige eller nyligen har anlänt befinner sig i fertil ålder och kommer, precis som inrikes födda kvinnor, att behöva vara föräldralediga. Eftersom föräldraledigheten i Sverige fortfarande fördelas ojämnt, där kvinnor ofta tar ut en större andel av dagarna, vilket kan bero på normer och förväntningar kopplade till traditionella könsroller, påverkas kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, löneutveckling och framtida pension. Centerkvinnorna menar att det behövs ett mer individanpassat stöd för att nyanlända ska kunna påbörja sin språk- och samhällsutbildning direkt efter ankomst. Oftast så är det just kvinnor med barn som gynnas av individuella mål och anpassningar, där olika arbetsmarknadsinsatser som språkinläring kan ske parallellt med föräldraskapet. Centerkvinnorna vill därför att svenska för invandrare (SFI) blir mer individualiserat med studieplaner anpassade efter varje deltagares behov och förutsättningar. Genom att också erbjuda SFI på öppna förskolor förändras möjligheterna för många föräldrar att kombinera språkinläring med omsorg om sina barn. Vi ser också ett behov av att utöka tiden som barn till arbetssökande föräldrar får vistas på förskolan, vilket inte bara stödjer barnens utveckling utan också ger föräldrarna möjlighet att delta i integrationsfrämjande insatser och söka arbete. Därtill behöver hembesöken från BVC, en riktad insats till nyblivna mammor i utsatta områden, som implementerats i många kommuner vara en nationell satsning och utökas med information om ett jämställt föräldraskap. Nyanlända kvinnor behöver känna till konsekvenserna av ett ojämnt uttag av föräldradagarna, som sämre livsinkomster och pensioner.

Centerkvinnorna vill också se att myndighetspersonal talar inkluderande i sin kontakt med nyanlända hushåll. Här behöver även fokus riktas på förväntningar på utrikes födda kvinnor att delta i olika arbetsmarknadsåtgärder. Det finns goda exempel att hämta från Stockholms stad, som driver projekt Kvinnors etablering med fokus på utomeuropeiskt födda kvinnor över 30 år. Projektet Kvinnors etablering har som mål att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för utrikes födda kvinnor med kort utbildningsbakgrund som saknar etablering på svensk arbetsmarknad eller har ett långvarigt utanförskap. Centerkvinnorna vill att Centerpartiet inte bara instämmer i projektets intentioner, utan verkar för att implementera det i Sveriges samtliga kommuner.

Ett jämställt föreningsliv

Föreningslivet spelar en central roll för integration och samhörighet, men det är inte alltid tillgängligt på lika villkor för alla. Särskilt flickor och kvinnor från utsatta områden måste få större möjligheter att delta och organisera sig.

Centerkvinnorna föreslår att ett statligt stöd inrättas för att främja feministiska organiseringar i

630 utsatta områden med fokus på att stärka flickors och kvinnors egenmakt. Kommuner bör också i
631 större utsträckning anställa stadsdelsmammor som kan verka som bryggor mellan civilsamhälle och
632 offentlig verksamhet. Stadsdelsmammorna är själva nyanlända och de arbetar uppsökande för att
633 sprida kunskap till kvinnor in sitt eget bostadsområde, ett projekt som har varit lyckat i Stockholms
634 stad. Stadsdelsmammorna får utbildning inom socialförsäkringssystemet, utbildningssystemet,
635 arbetsmarknad, socialtjänst och vården innan de får ta sig ut i sitt bostadsområde och söka upp
636 kvinnor.

637
638 Samtidigt är det viktigt att föreningar som tar emot statliga eller kommunala bidrag visar att de
639 arbetar inkluderande med både flickor och pojkar. Kraftfullare tillsyn av föreningar som missköter
640 sina uppdrag är nödvändigt för att säkerställa att resurserna används på rätt sätt.

641
642 Nya kartläggningar
643 Hedersrelaterat våld och förtryck utgör en allvarlig kränkning av mänskliga rättigheter. För att
644 motverka detta krävs uppdaterad och heltäckande kunskap. En ny nationell kartläggning bör göras
645 för att identifiera antalet barn och vuxna som riskerar att giftas bort eller utsättas för
646 hedersrelaterat våld. Tidigare kartläggningar har gjorts, men till följd av kommuners bristande
647 handlingsplaner för att motverka att barn och vuxna gifts bort har myndigheterna ofta misslyckats
648 med att få till heltäckande kartläggningar. Ibland har vissa kommuner inte ens svarat på till exempel
649 Länsstyrelsen Östergötlands frågor, som sedan 2005 haft flertalet uppdrag från regeringen att
650 förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Fler resurser behövs, och en ny nationell
651 kartläggning behöver komma till.

652 Vidare måste anhöriga förbjudas att agera tolkar vid vårdbesök. Minderåriga ska inte behöva tolka åt
653 sina släktingar, och kvinnor ska aldrig riskera att deras integritet kränks av att en manlig släkting
654 tolkar.

655 Trygga offentliga rum
656 För att kvinnor ska kunna delta fullt ut i samhällslivet måste offentliga rum vara trygga. Det innebär
657 bland annat att politiska satsningar bör stärka kvinnors möjligheter att röra sig fritt i sitt
658 bostadsområde. Tyvärr så är ofta just utsatta områden, där många utrikes födda bor till följd av den
659 tidigare förda bostadspolitik med miljonprogrammen, idag en otrygg plats för många kvinnor. Det
660 handlar ofta om dåligt belysta vägar, undermåligt byggda centrum med tillhörande torg där brott
661 begås öppet och nerklottrade tunnlar. Åtgärder behöver vidtas för att förbättra tryggheten i det
662 offentliga rummet i utsatta områden. Det handlar inte enbart om att kvinnor ska känna sig trygga att
663 röra sig i området, det handlar också om att brottsförebygga och möjliggöra för kvinnor att till
664 exempel känna sig trygga med att driva caféer och butiker.

665 Centerkvinnorna vill även att kvinnojourer ska ges utökat stöd för att kunna erbjuda hjälp till
666 papperslösa kvinnor som annars står helt utan skyddsnät. Detta är en grundläggande fråga om
667 mänskliga rättigheter och rätten till ett liv fritt från våld. Som papperslös har du alltid rätt att söka
668 hjälp från socialtjänsten, som är skyldig att ta emot din ansökan. Det finns inga enhetliga nationella
669 riktlinjer för vad som gäller kring bistånd för papperslösa vilket gör att olika kommuner gör olika
670 bedömningar och tolkningar, vilket även drabbar den ekonomiska ersättningen till Sveriges
671 kvinnojourer.

672 Att-satser

673 [4.50.1](#) att stödja kvinnojourer att kunna hjälpa papperslösa kvinnor.

674 Distriktets yttrande
675 Motionen är inlämnad av Centerkvinnornas förbundsstyrelse. Den bifalles och skickas vidare till
676 Centerpartiets partistämma i sin helhet.

677 4.51 Snabbhandläggning av hemtjänstansökan för 678 behövande äldre

679 **Motionsskrivare:** Leni Philip

680

681 Titel
682 Snabbhandläggning av hemtjänstansökan för behovande äldre

683 Gammalt motionsnummer
684 Stockholms stad 98

685 Medskrivare
686 Suzanna Viswalingam, Kim Ekblom, Saad Gourrada

687 Område
688 Äldreomsorg och social omsorg

689 Brödtext
690 Den ena parten i äldre par belastas tungt, där den andra parten är betydligt sjukare. Under den tid
691 det tar att boka möte med biståndshandläggare och få ett beslut, hinner den friskare parten bli
692 överbelastad och sjuk. Anhöriga belastas alltför länge med att sköta vård och hem för hastigt
693 åldrande makar eller sambos. Ensamma äldre får inte den hjälp de behöver och heltidsarbetande
694 anhöriga får lösa behovet av hemtjänst.

695 Att-satser
696 [4.51.1](#) att äldres ansökan om hemtjänst handläggs snabbare, när särskilda skäl föreligger,
697 exempelvis där den ena parten har en betungande sjukdomssituation.

698 Distriktets yttrande
699 Distriktsstyrelsens svar:
700 Motionären lyfter en angelägen fråga. Hur länge ska en anhörig orka? Vem lyssnar? Den som lever
701 med en partner som drabbats av någon ålderssjukdom får bära en tung börda och ett stort ansvar.
702 Även om de flesta tar på sig rollen som vårdare av kärlek och omtanke för sin livspartner så
703 måste den nya situationen lösas snabbare och i samförstånd med anhöriga på bästa sätt.
704 Alla ska ha inflytande över sina egna liv hela livet. Det är en grundvärdering i Center-partiet. Tyvärr
705 upplever många äldre att deras behov och synpunkter inte tas till vara idag. Man blir inte lyssnad
706 på. Bedömningar upplevs ofta som fyrkantiga, administra-tiva och formella.
707 Äldres önskemål och behov av vård omsorg måste i större uträkning tillvaratas. De måste också
708 göras mer delaktiga i de beslut som rör dem. Många äldre upplever sig ha begränsat inflytande över
709 vilken hjälp de kan få och i vilken omfattning. Många upple-ver att de inte själva får avgöra vilka
710 hjälpinsatser de behöver i tid och rum. Centerpar-tiet vill att Stockholm stärker den äldres och
711 anhörigas inflytande i biståndsprocessen när omsorg utformas. Lyhördhet och följsamhet måste bli
712 bättre i stadens olika stadsdelar.
713 Ofta är det det bristen på ett omsorgsboende och för få anställda i kommunens hem-tjänst.

714 Centerpartiet anser att det måste skapas ett samlat grepp för ökat byggande av omsorgsboende för
715 äldre, att byggtider förkortas och planprocessen förkortas. Därutöver behöver staden prioritera
716 utbildningsplatser för hemtjänst- och omsorgspersonal.

717 **4.52 Inrätta pensionärsråd i samtliga kommuner**

718 **Motionsskrivare:** Britt Larsson

719

720 Titel

721 Inrätta pensionärsråd i samtliga kommuner

722 Gammalt motionsnummer

723 Centerkvinnorna 9

724 Medskrivare

725

726 Område

727 Äldreomsorg och social omsorg

728 Brödtext

729 Alla grupper i samhället måste få göra sin röst hörd. Inom den kommunala demokratin ser
730 kommunstyrelse och kommunfullmäktige till att alla intressen inom kommunen får möjlighet att
731 göra sin röst hörd.

732 En grupp i samhället som växer är äldre, seniorerna blir allt fler, i dag finns ungefär 2,5 miljoner
733 svenskar som är 65 år eller äldre. Framöver kommer de äldre att utgöra en allt större andel av
734 kommunens befolkning. Äldre är ingen homogen grupp utan består av en rad individer med olika
735 önskemål och behov. Många av Sveriges seniorer har organiserat sig inom olika föreningar, t ex
736 pensionärsföreningar för att utöva representativ demokrati.

737 I kommunen kan olika intressegrupper för äldre representeras i ett kommunalt pensionärsråd, vilket
738 kan spela en avgörande roll för att förbättra villkoren för äldre.

739 Pensionärsrådet stärker äldres demokratiska rättigheter och bidrar till bättre beslutsunderlag för
740 politiker.

741 Tyvärr har inte alla kommuner i dag någon form av pensionärsråd utan det anses som en
742 "frivillig" verksamhet. Samtliga Sveriges kommuner bör ha någon form av pensionärsråd för att få
743 inspel och information från dessa grupper men också för att kunna informera om olika frågor som
744 rör de äldres situation i kommunen.

745 I dag är äldre lågt representerade i politiska organisationer och då speciellt i riksdagen i förhållande
746 till andelen pensionärer i landet. Äldrefrågor och äldre tillhör en stor intressegrupp och lagen
747 behöver därför ändras så att samtliga kommuner inrättar någon form av pensionärsråd och då gärna
748 knutet till kommunstyrelsen eller annan lämplig nämnd.

749

750 Att-satser

751 [4.52.1](#) att lagen ändras så att samtliga kommuner inrättar någon form av pensionärsråd.

752 Distriktets yttrande

753 Centerkvinnornas förbundsstyrelse finner att denna motion inte har jämställdhetsbäring och har
754 därför valt att avslå den, men skickar den vidare till stämman för vidare behandling.

4.53 Utred hemtjänst i sommarbostaden

Motionsskrivare: Kristina Lång

Titel

Utred hemtjänst i sommarbostaden

Gammalt motionsnummer

Stockholms län 103

Medskrivare

Område

Äldreomsorg och social omsorg

Brödtext

Sverige har en mycket frihetlig och tillåtande lagstiftning vad gäller möjligheten till hemtjänst. Har du beviljade hemtjänstinsatser så får du ta med dig dem till ditt sommarboende, även om inte detta är din hemkommun. Din hemkommun ersätter då kommunen där du har ditt sommarboende med det belopp hemtjänsten i din hemkommun kostar. Det uppstår dock ett problem när kostnaden för kunna utföra hemtjänsten i din sommarkommun vida överstiger den kostnad den kostnadsersättning den kommunen får från din hemkommun.

Ett exempel från verkligheten: Äldre dam från Östermalm som fått beviljat hemtjänst för att lägga håret har sitt sommarboende på Runmarö i Värmdö. Runmarö är en ö utan fast broförbindelse, stugan ligger 3 km från Waxholmsbryggan. Det säger sig själv att själva tidsåtgången att kunna genomföra samma typ av hemtjänst i glesbygd vida överstiger kostnaden för att genomföra tjänsten i Stockholms innerstad, där flera hemtjänsttagare kan bo i samma trappuppgång.

Den varierande boendestandarden i hemkommunen jämfört med sommarbostaden utgör också en utmaning. Många sommarbostäder på öar i vår skärgård har inte ens rinnande vatten och wc, utan hemtjänstpersonalen får hämta vatten i brunnen och hjälpa vårdtagare till att utföra sina behov på ett utedass. Det tar onekligen betydligt längre tid än i en tätort dessutom måste hemtjänstpersonalen förflytta sig med taxibåt för att kunna hinna med alla hemtjänsttagare under en dag, då fungerar det inte med reguljärtrafik.

Att inte få kostnadstäckning och dessutom utmaningarna med schemaläggningarna då mycket fler personal behövs sommartid än vintertid ger stora utmaningar för de kommuner som har en stor andel sommarboende.

Att-satser

[4.53.1](#) att se över relevant lagstiftning i syfte säkerställa att kommuner får kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst samtidigt som friheten för den enskilde behålls.

[4.53.2](#) att möjliggöra för kommuner att neka hemtjänstinsatser för sommarboende om kostnadstäckning inte ges.

Distriktets yttrande

Motionären lyfter ett problem för glesbygdskommuner som behöver rättas till för att utjämna kostnader mellan kommunerna. Jämför med exempelvis regional sjukvård där utomlänstaxa

796 tillämpas. Rätten till hemtjänst bör följa med boende till dennes eventuella andra bostäder, såsom
797 idag. Därför anser inte distriktsstyrelsen att kommunerna ska ha rätt att neka hemtjänst.
798 Distriktsstyrelsen anser att detta är nya politiska ställningstaganden och föreslår att den sänds vidare
799 till partistämman. 1: Se över relevant lagstiftning i syfte säkerställa att kommuner får
800 kostnadstäckning för sommarboende med hemtjänst samtidigt som friheten för den enskilde
801 behålls. 2: Möjliggör för kommuner att neka hemtjänstinsatser för sommarboende om
802 kostnadstäckning inte ges.

803 **4.54 Motion om en punkt i partiprogrammet**

804 **Motionsskrivare:** Elisabeth Wessel

805

806 Titel

807 Motion om en punkt i partiprogrammet

808 Gammalt motionsnummer

809 Fyrbodal 18

810 Medskrivare

811

812 Område

813 Äldreomsorg och social omsorg

814 Brödtext

815

816 Bakgrund:

817 Funktionsnedsättning, funktionshinder och funktionsvariationer är viktiga frågor som berör en
818 betydande del av befolkningen. Dessa frågor sträcker sig över hela livets spektrum och berör
819 områden som utbildning, arbetsmarknad, familjeliv och socialt stöd. För att säkerställa att alla
820 människor, oavsett funktionsförmåga, kan delta fullt ut i samhället och leva ett värdigt liv, behövs ett
821 tydligt och engagerat ställningstagande från vårt parti.

822

823 Problemformulering:

824 Trots existensen av ett manifest med 20 punkter kring funktionshinderfrågor, är det tydligt att det
825 inte räcker till för att täcka de komplexa och mångfacetterade behov som människor med
826 funktionsnedsättningar har. Bristen på kunskap och kompetens i samhället, särskilt inom skolor och
827 på arbetsmarknaden, leder till att många individer inte får det stöd de behöver. Detta resulterar i att
828 många hamnar utanför, med negativa konsekvenser för deras livskvalitet och möjligheter till
829 självständighet.

830

831

832 1. Tillsättning av en egen punkt i partiprogrammet för funktionshinderfrågor:

833 - En tydlig och stark punkt som synliggör vårt partis engagemang för att skapa ett inkluderande
834 samhälle för människor med funktionsnedsättning.

835 - Fokus på att säkerställa tillgång till utbildning, arbetsmarknad och stödresurser.

836

837 2. Inrättande av en arbetsgrupp för funktionshinderfrågor:

- En dedikerad arbetsgrupp som arbetar med att identifiera och föreslå konkreta åtgärder och policyförändringar.

- Gruppen ska även ha som uppgift att öka kunskapen inom partiet och samhället om funktionshinder och funktionsvariationer.

- Samarbete med organisationer och nätverk inom området för att samla in perspektiv och erfarenheter från berörda.

Avslutning:

Genom att skapa en egen punkt i partiprogrammet och en arbetsgrupp för funktionshinderfrågor visar Centerpartiet att vi tar dessa frågor på allvar. Vi strävar efter ett samhälle där alla individer, oavsett funktionsförmåga, har rätt till ett liv fritt från hinder och med möjlighet till delaktighet i alla samhällslivets aspekter. Tillsammans kan vi arbeta för en mer inkluderande och rättvis framtid.

Att-satser

[4.54.1](#) att Centerpartiet ska skapa arbetsgrupp i funktionshinderfrågor.

Distriktets yttrande

Centerpartiet har en tydlig politik gällande funktionshinder och genomarbetat ett funktionshindermanifest bestående av 29 konkreta förslag som finns tillgängligt via vår hemsida. Där skriver vi bland annat följande. "Funktionshinderpolitiken är inte bara ett politikområde, utan spänner över hela samhället. Alla politiska områden måste genomsyras av ett perspektiv som främjar individens möjlighet att interagera i sin vardag."

Centerpartiet har haft flera reformgrupper engagerade under hösten 2024 rörande Klimat, Landsbygd, Livsresor, Skola och Trygghet. Tyvärr involveras inte frågor rörande funktionshinder lika tydligt som man behandlar Sjukvård och Äldreomsorg i reformgruppen Landsbygd, men vi har i vår befintliga politik omhändertagit dessa frågor på ett bra sätt. Det kan vara svårt att skapa grupper för varje enskilt område som finns, men gruppen med funktionshinder av olika slag bör lyftas fram extra då de ofta utgör en utsatt grupp i samhället som behöver omhändertas i den politiska debatten. För att fortsätta det fina arbete som vi genomfört med vårt funktionshindermanifest, så skulle en grupp med fokus på dessa frågor vara befogad eller att det tydligt omhändertas i andra grupper som tillskapas.

4.55 Motion: Dags att utrota funkofobin i Sverige och se alla människors förmågor!

Motionsskrivare: Vicki Skure-Eriksson

Titel

Motion: Dags att utrota funkofobin i Sverige och se alla människors förmågor!

Gammalt motionsnummer

Västmanland 23

Medskrivare

Jan Westerlund, Sollentuna, Stockholms län, Oscar Sjökvist, Borlänge, Dalarna, Henrik Eriksson, Västerås, Västmanland

880 Område

881 Äldreomsorg och social omsorg

882 Brödtext

883 Under 2024 kom den senaste FN-rapporten som kritiserar Sverige på flera punkter för att inte leva
884 upp till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, CRPD. I rapporten
885 framför FN kritik mot Sverige för att vi inte har införlivat konventionen i svensk lagstiftning med
886 lagar som på ett bättre sätt står upp för individens rättigheter exempelvis inom skolan, på
887 arbetsmarknaden och i vården.

888

889 Tyvärr är det ingen överraskning. Det finns fortfarande många brister i Sverige för människor som
890 föds med eller förvärvar en funktionsnedsättning. Barn med funktionsnedsättningar utestängs från
891 lek och aktiviteter genom otillgängliga inomhus- och utomhusmiljöer och får inte samma chans till
892 utveckling som andra barn i samma ålder. Rätten att kunna leva ett självständigt liv som alla andra
893 har försämrats för många när LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, urholkats
894 genom snävare tolkningar och domar som inskränker lagens intentioner när den infördes för drygt
895 30 år sedan.

896

897 Att själv kunna bestämma när man vill duscha, gå på bio, ta en öl med kompisar, träna, dejta, gå en
898 studiecirkel, bilda familj, kolla på fotboll eller konsert live, åka på semester eller spontant hälsa på
899 släkt och vänner är inte självklart för alla i Sverige. Lever du med en funktionsnedsättning som
900 innebär att du behöver hjälp i den dagliga livsföringen, har livet blivit mycket svårare för många.

901

902 Många personer med funktionsnedsättningar får aldrig en chans att komma ut i arbetslivet.
903 Fördomar, ovilja och okunskap gör att utanförskapet förstärks och leder ofta till sämre fysisk och
904 psykisk hälsa, sämre ekonomi och sämre levnadsförutsättningar än övriga befolkningen. Trots att vi
905 lever i ett rikt land är funkofobi och diskriminering på grund av sin funktionsnedsättning något som
906 många möter varje dag.

907

908 Genom att inte ta vara på alla människors förmågor får vi ett samhälle som utestänger i stället för
909 möjliggör. I Sverige gäller arbetslinjen men inte alltid, inte för alla. Har du en funktionsnedsättning är
910 det vanligare att fokus hamnar på funktionsnedsättningen snarare än funktionsförmågan. Det gör att
911 vi får ett samhälle för vissa. Med rätt stöd kan fler komma in på arbetsmarknaden och bidra till ett
912 hållbart samhälle för alla.

913

914 Att-satser

915 [4.55.1](#) att Centerpartiet kräver att FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning blir
916 svensk lag.

917 [4.55.2](#) att Centerpartiet kräver att de ursprungliga intentionerna med LSS återupprättas.

918 [4.55.3](#) att Centerpartiet driver på för att utrota funkofobin i samhället och att fokus förflyttas från
919 funktionsnedsättning till arbetsförmåga och vilket stöd som individen behöver för att kunna
920 jobba som anställd eller driva eget företag.

921 [4.55.4](#) att Centerpartiet verkar för att lagen om diskriminering av personer med
922 funktionsnedsättning i arbetslivet förstärks.

- 923 [4.55.5](#) att Centerpartiet jobbar aktivt på alla nivåer – kommun, region och nationellt - för ett
924 samhälle som utgår från universell utformning.
- 925 [4.55.6](#) att Centerpartiet verkar för att kunskapen om olika funktionsnedsättningar ska vara
926 obligatoriska i utbildningar till beteendevetare, socionom, handläggare, lärare, arkitekt och
927 andra relevanta utbildningar.
- 928 [4.55.7](#) att Centerpartiet verkar för att barnrätten i myndighetsbeslut förstärks genom en
929 obligatorisk barnrättsbedömning, där man inte gör skillnad mellan barn med eller utan
930 funktionsnedsättning.

931 Distriktets yttrande

932 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att skicka vidare motionen med bifall.

933 **4.56 Rädda mammor till funktionsnedsatta barn ur**
934 **kvinnofällan**

935 **Motionsskrivare:** Johanna Tegelstam

936

937 Titel

938 Rädda mammor till funktionsnedsatta barn ur kvinnofällan

939 Gammalt motionsnummer

940 Sörmland 7

941 Medskrivare

942

943 Område

944 Äldreomsorg och social omsorg

945 Brödtext

946 Förra året fyllde LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta från 1994) trettio år och
947 det är hög tid att förnya och utveckla stödet för att möta nutidens utmaningar. Inte minst för
948 anhöriga, oftast mammor, som många gånger tvingas ta ett orimligt stort ansvar för sina barn med
949 funktionsnedsättningar.

950

951 I en studie som Riksförbundet Attention genomfört bland sina medlemmar, svarar drygt två
952 femtedelar av föräldrar till barn med neuropsykiatrisk diagnos att det går dåligt att kombinera
953 yrkesliv med tidsåtgången och det extra ansvar som det innebär att ha barn med
954 funktionsnedsättning. Socialtjänsten ska enligt socialtjänstlagens 5 kap. 10 § erbjuda stöd för att
955 underlätta för de personer som vårdar en närstående och stödjer en närstående som har
956 funktionshinder. Trots det är det en stor andel av de tillfrågade i Attentions studie som inte känner
957 till att de via kommunen har rätt till eget stöd.

958

959 I familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning är det i stor utsträckning kvinnan som
960 bär ansvaret och följden blir ofta att hon går ner i arbetstid, medan den andra föräldern arbetar mer
961 än tidigare. Detta skapar en obalans i karriärmöjligheter, löneutveckling och framtida pension.
962 Socialförsäkringsstatistik visar dessutom att mammor till barn med funktionsnedsättning är

963 arbetslösa, förtidspensionerade eller sjukskrivna i högre utsträckning än övriga mammor.
 964
 965 Det är tydligt att detta har kommit att bli en kvinnofälla. Det är orimligt att föräldrar, allra oftast
 966 mammor, till barn med funktionsnedsättningar ska bära ett så stort anhörigansvar att deras egna
 967 levnadsvillkor kraftigt försämras. Det måste ses som en grundläggande rättighet att kunna arbeta
 968 och bibehålla en god psykisk hälsa även om du har barn med funktionsnedsättning.
 969
 970
 971
 972

973 **Att-satser**

974 [4.56.1](#) att Centerpartiet ska verka för att anhöriga till funktionsnedsatta avlastas mer och ges bättre
 975 stöd

976 [4.56.2](#) att Centerpartiet ska verka för ökad jämställdhet mellan föräldrar till barn med
 977 funktionsnedsättning.

978 [4.56.3](#) att Centerpartiet ska verka för att fler föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska kunna
 979 arbeta heltid och minska sjukskrivningarna.

980 **Distriktets yttrande**

981 Distriktsstyrelsens yttrande

982 Sörmland 7, Rädda mammor till funktionsnedsatta barn ur kvinnofällan

983 Vi tackar motionären för att ha lyft en viktig fråga kring stödet till anhöriga till barn med
 984 funktionsnedsättning och de jämställdhetsutmaningar som uppstår. Motionen berör både
 985 anhörigstöd och jämställdhet, vilket är frågor där Centerpartiet redan har ett stort engagemang.
 986 Centerpartiet verkar sedan tidigare för en nationell strategi för anhörigstöd, där bland annat
 987 avlastning ingår, vilket ligger i linje med motionens förslag om bättre stöd till anhöriga. Liksom
 988 motionären skriver tar kvinnor idag ofta ett större ansvar över funktionsnedsatta barn, och det är
 989 viktigt att jobba för en mer rättvis fördelning av ansvaret. Detta är anser vi ryms inom Centerpartiets
 990 allmänna ställningstaganden om allas lika värde och jämställdhet. Motionen tar även upp vikten av
 991 att fler föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska kunna arbeta heltid och minska
 992 sjukskrivningar, vilket kan kopplas till Centerpartiets arbetslinje och vårt arbete för att skapa en
 993 arbetsmarknad tillgänglig för alla. Distriktsstyrelsen anser att motionen ligger i linje med
 994 Centerpartiets redan pågående arbete, och föreslår att motionen anses besvarad.
 995 Sörmland 7
 996 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att motionen ska anses besvarad

997 **[4.57 Motion om omvårdnadsbidrag till närstående till barn](#)**
 998 **[med funktionsnedsättningar](#)**
 999 **Motionsskrivare:** Sophie Janulf

1000

1001 **Titel**

1002 Motion om omvårdnadsbidrag till närstående till barn med funktionsnedsättningar

1003 **Gammalt motionsnummer**

1004 Värmland 13

1005 Medskrivare

1006

1007 Område

1008 Äldreomsorg och social omsorg

1009 Brödtext

1010 Idag har endast vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättningar möjlighet att beviljas
1011 omvårdnadsbidrag. Normen i vårt samhälle är att det endast är vårdnadshavarna som har ansvaret
1012 för barnen, men det gör också att barn och vårdnadshavare kan bli sårbara och ensamma i vardagen.
1013 Om även närstående till barn med funktionsnedsättningar kan beviljas omvårdnadsbidrag och
1014 därmed får dela ansvaret för barnen kan familjernas situation förbättras och förenklas, och livet blir
1015 rikare och lättare att leva.

1016

1017 Positiva effekter med omvårdnadsbidrag till närstående kan vara att barnen ges större trygghet och
1018 bättre utveckling och hälsa genom fler goda relationer med viktiga vuxna. Vårdnadshavarnas vardag
1019 förenklas och deras hälsa, ekonomi, utvecklingsmöjligheter och löneutveckling förbättras. Dessutom
1020 får de närstående större möjlighet att hjälpa både vårdnadshavarna och vara delaktiga i barnens liv.
1021 För barn med bara en vårdnadshavare, eller om bara en av vårdnadshavarna har förmåga att ta
1022 ansvar för barnets tillsyn och omvårdnad, kan denna möjlighet vara avgörande för att få vardagen
1023 att fungera och kunna sköta ett arbete eller studier utan för mycket frånvaro och för hög belastning.

1024

1025 Jag föreslår därför att stämman beslutar följande:

1026 Att-satser

1027 [4.57.1](#) att Centerpartiet ska verka för att närstående till barn med funktionsnedsättningar ska
1028 kunna söka och beviljas omvårdnadsbidrag.

1029 Distriktets yttrande

1030 Distriktsstyrelsen har behandlat den inkomna motionen om omvårdnadsbidrag till närstående till
1031 barn med funktionsnedsättningar och ställer sig positiva till motionen. Distriktsstyrelsen yrkar på
1032 bifall till motionen och dess att-sats. Motionen skickas vidare till partistämman.

1033 [4.58 Förändra reglerna för återbetalning av felaktigt utbetalt](#) 1034 [ekonomiskt bistånd](#)

1035 **Motionsskrivare:** Eva-Lotta Svensson

1036

1037 Titel

1038 Förändra reglerna för återbetalning av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd

1039 Gammalt motionsnummer

1040 Västmanland 22

1041 Medskrivare

1042 Mina Axklo, Lars-Gunnar Gunnarsson

1043 Område

1044 Äldreomsorg och social omsorg

1045 Brödtext

1046 2023 betalades ca 10,4 miljarder ut i ekonomiskt bistånd i Sverige. Med stora summor i omlopp
1047 följer också risker för felaktigheter och missbruk av offentliga medel. 2022 upptäcktes över 3000
1048 felaktiga utbetalningar enligt SKR och den vanligaste orsaken var att personer medvetet lämnat
1049 felaktiga uppgifter. I vissa fall rör det sig om ganska små summor och i vissa fall flera 100 000 och i
1050 enstaka fall uppåt miljonen.

1051
1052 När en person har fått felaktigt försörjningsstöd är det meningen att personen ska betala tillbaka
1053 detta. Personen kan välja att frivilligt betala tillbaka skulden, hela på en gång eller lite varje månad.
1054 Enligt 9 kap 3 § socialtjänstlagen har ansvarig nämnd 3 år på sig att få skulden fastställd i
1055 Förvaltningsrätten. Så länge personen frivilligt betalar av kan nämnden inte begära att få skulden
1056 fastställd. Det betyder rent krasst att om du betalar frivilligt på din skuld i 3 år kan du när som helst
1057 efter det sluta betala av på skulden och kommunen har förlorat möjligheten att kräva tillbaka de
1058 felaktigt utbetalade pengarna.

1059
1060 För att få en skuld fastställd i domstol krävs att den som har fått pengar felaktigt har en
1061 betalningsförmåga. Det är socialtjänsten som har bevisbördan för det. Det leder till att socialtjänsten
1062 behöver kräva in de uppgifter och underlag som behövs från personen i fråga. Vissa uppgifter går att
1063 få fram i datasystem men inte alla som behövs, exempelvis kontoutdrag. Det leder i praktiken till att
1064 personer som inte medverkar till utredningen och frivilligt lämnar in sina uppgifter ha större chans
1065 att slippa betala tillbaka sin skuld än den som är ärlig och lämnar in sina uppgifter.
1066 Det är också så att om man inte har en betalningsförmåga 3 år efter skulden uppkom så tvingas
1067 nämnden att efterskänka skulden. Därmed kan inte nämnden längre kräva tillbaka pengarna i de fall
1068 personen får en betalningsförmåga senare i livet.
1069 Inga andra skulder eller felaktiga utbetalningar vi fått i samhället idag och framförallt inte skulder
1070 med skattepengar skrivs av efter 3 år för att vi saknar betalningsförmåga eller för att vi betalat
1071 frivilligt en period men sedan slutat.

1072
1073 I dag säger lagstiftningen enligt 9 kap 3 § socialtjänstlagen kan nämnden föra talan om ersättning
1074 hos Förvaltningsrätten om den enskilde inte frivilligt återbetalar ekonomiskt bistånd som felaktigt
1075 utbetalats/beviljats och utbetalats mot återbetalning och att talan ska väckas inom 3 år. Detta
1076 kvarstår i den nya socialtjänstlagen 33 kap 4-5 §.
1077 Det gör idag att om du frivilligt betalar någon hundralapp varje månad på en skuld som är flera
1078 hundra tusen så kan du sluta betala efter 3 år och hela skulden avskrivs då.

1079
1080 Därför yrkar jag på att Centerpartiet driver att ändra regelverket så att
1081

1082 Att-satser

1083 [4.58.1](#) att tidsgränsen för när kommunen behöver efterskänka skulden tas bort.

1084 [4.58.2](#) att det på sikt blir möjligt att fastställa en skuld även om personen frivilligt betalar av på den.

1085 [4.58.3](#) att individen måste medverka till att fastställa sin betalningsförmåga.

1086 Distriktets yttrande

1087 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att skicka vidare motionen med bifall.